

CONSIDERAȚII GENERALE ÎN LEGĂTURĂ CU PAJIȘTILE PERMANENTE ÎN CONTEXTUL NECESITĂȚII DE CONSERVĂRII EFICIENTE A RESURSELOR GENETICE VEGETALE PENTRU ALIMENTAȚIE ȘI AGRICULTURĂ, CA MIJLOC DE CONTRACARARE A RATEI ACTUALE DE PIERDERE A BIODIVERSITĂȚII LA NIVEL GLOBAL, REGIONAL, NAȚIONAL ȘI LOCAL

Lavinia POPESCU

The Bucharest University of Economic Studies, Romania

Adela Sorinela SAFTA

The Bucharest University of Economic Studies, Romania

Abstract

Starting with 2019, the application of the pastoral arrangement is mandatory. Pastoral development „represents” the documentation that includes the technical, organizational and economic measures necessary for the improvement and exploitation of grasslands. The grasslands are used for livestock grazing and forage production. In order to maintain traditional agricultural practices by the permanent grassland users, important for maintaining the balance between the agricultural practices and the natural conditions, the expenses and investments will be financially supported for the maintenance and use for permanent purposes of the permanent grassland by supporting the livestock breeding activities by the rural communities. Improving the degree of their valorization by granting financial incentives to the breeders of herbivorous animals grazing on permanent pastures, is not only a target but slowly it has become a reality. The financing of the European Union allows the training of farmers in the field of new techniques and supports the modernization as well as the restructuring of their farms. In general, this is used to improve the standard of living in rural areas, creating new jobs, supporting existing ones and providing basic services. Maintaining agricultural practices that are environmentally friendly. Biodiversity and rural landscapes are protected by the prohibition, on certain selected / employed areas, of works with mechanized machines, except those operated with animal force. From this perspective it is expected that once, the observance of this practice will raise the costs for farmers, and on the other hand it will contribute to the conservation of biodiversity, the quality of the water, the soil and the maintenance of a low level of emissions.

Keywords: permanent grassland, pastoral arrangement, exploitation, conservation, biodiversity

I. Introducere

În sectorul vegetal identificarea de noi resurse genetice agricole, horticole și silvice, conservarea acestora dar și a stocurilor de resurse genetice vegetale existente deja la nivel național constituie o garanție de a răspunde provocărilor viitoare privind reducerea consumurilor de combustibili fosili pe seama creșterii consumului de biocombustibili, de reducere a emisiilor de dioxid de carbon prin bio-sechestrare, a reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră prin fixarea unora dintre acestea la nivelul covorului vegetal.

Tratatul Internațional privind Resursele Genetice Vegetale pentru Alimentație și Agricultură (2004) și Strategia Globală pentru Conservarea Plantelor (2011-2020) adoptată de Convenția pentru Diversitate Biologică în anul 2002 subliniază necesitatea conservării eficiente a resurselor genetice vegetale pentru alimentație și agricultură ca mijloc de contracarare a ratei actuale de pierdere a biodiversității la nivel global, regional, național și local. Este bine de știut faptul că activitățile de cercetare și inovare și serviciile de consultanță/extensie îi pot ajuta pe fermieri să adopte sisteme de producție care satisfac cel mai bine caracteristicile locale.

Agricultorii sau persoanele care administrează terenuri, pot încerca să obțină plăți directe în cadrul politicii agricole comune (PAC). Lucrările altădată realizate manual cum sunt cositul manual sau întorsul fânului, sunt mai costisitoare decât practicile mecanizate și competitive. Astfel că sunt necesare măsuri de sprijin în vederea compensării acestor costuri suplimentare, ce dezvoltă însă conservarea biodiversității spațiului rural precum și păstrarea patrimoniului cultural și perpetuarea tradițiilor în aceste zone rurale.

Pentru a putea beneficia de finanțare, trebuie să respecte anumite cerințe legate de: mediu, sănătatea publică, sănătatea animalelor și a plantelor. Fondurile se acordă prin intermediul autorităților competente din țara din care face parte persoană care a solicitat fondurile.

De asemenea, agricultorii primesc finanțare în funcție de suprafața de teren pe care aceștia o dețin, sub condiția să utilizeze metodele agricole ecologice, care contribuie la conservarea biodiversității, a calității apei, a solului și la menținerea unui nivel scăzut de emisii.

Societatea rurală, la nivelul întregii țări, se află în prezent într-un proces de tranziție, rezultat direct al schimbărilor socio-economice produse de tranziția la economia de piață. Astfel, mediul rural cunoaște o realitate dinamică, în continuă evoluție și se confruntă cu mediul urban.

Conceptul de „rural” definește întregul spațiu în care se află sate sau comune, relațiile de interdependență create între ele, comunitățile umane rezidente și particularitățile geografice, demografice, ecologice și socio-culturale aferente. Zona rurală se caracterizează printr-o densitate scăzută de locuințe și populație, activități economice desfășurate în principal în sectorul primar (agricultură, silvicultură,

zootehnie), un puternic sentiment de apartenență a locuitorilor la comunitate și spațiul de reședință, identitatea culturală a satului.

În cadrul zonelor rurale producătorii au regândit afacerile orientându-se către arii mai profitabile, multe gospodării cultivând plantații de ceai, mai ales în zone cu sol specific bogat în humus. Această dezvoltare a îngrijirii pajiștilor permanent nu a fost întâmplătoare, ci s-a datorat și problemele de mediu care sunt legate între ele cu agricultura. Multe culturi care nu au dat randament au condus spre reorientarea producției agricole și dezvoltarea plantațiilor. Este bine cunoscut faptul că agricultura înseamnă nu numai producția de alimente, ci și spațiul în care trăim, mediul rural și populația rurală. Zonele rurale oferă resurse naturale care trebuie întreținute și protejate, iar fermierii sunt considerați a „gestiona” zonele rurale. În consecință, măsurile de agromediu introduse de PAC au vizat obiective de mediu, cum ar fi inversiunea, care pare a fi expresia actuală a politicii agricole europene, ca o reacție evidentă la provocările de mediu, pe de o parte și pe de altă parte, dorință care explică acordarea unei politici agricole de mediu de o importanță deosebită, interesul producătorilor fiind atras și prin importanța fondurilor alocate pentru domeniul agricol.

Măsură

Schimbarea categoriei de folosință a pajiștilor permanente, astfel cum a fost înregistrată la data de 1 ianuarie 2007, în alte categorii de folosință este interzisă.

Fac excepție terenurile ocupate cu pajiști permanente care, *prin degradare sau poluare, și-au pierdut total ori parțial capacitatea de producție*, terenurile pe care se vor executa lucrări de ameliorare și amenajare potrivit reglementărilor legale în vigoare, precum și terenurile care sunt exceptate.

Scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor ocupate cu pajiști permanente pentru amplasarea obiectivelor se aprobă după cum urmează:

a) prin decizie a directorului direcției pentru agricultură județene, pentru terenurile în suprafață de până la 100 ha inclusiv, cu avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

b) prin hotărâre a Guvernului, pentru terenurile agricole cu suprafața de peste 100 ha, inițiată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Direcțiile pentru agricultură județene transmit, lunar, către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale situația centralizată la nivelul județului privind suprafața ocupată cu pajiști permanente situate în extravilan.

Beneficiarii aprobării scoaterii din circuitul agricol a terenurilor ocupate cu pajiști permanente sunt obligați să înregistreze decizia de aprobare la primăria din

raza unității administrativ-teritoriale unde se află terenul, în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia, în vederea înregistrării în registrul agricol.

Introducerea în intravilanul localităților a pajiștilor permanente se face cu avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Scoaterea din circuitul agricol a pajiștilor permanente situate în intravilan se face în baza autorizației de construire și a obligației unității administrativ-teritoriale privind menținerea suprafeței de pajiști permanente la nivel local, județean sau național, astfel cum a fost înregistrată la data de 1 ianuarie 2007.

Recuperarea din terenurile neproductive a suprafeței egale cu cea aprobată a fi scoasă din circuitul agricol se face până la data emiterii autorizației de construire.

Unitățile administrativ-teritoriale au obligația de a actualiza registrul agricol cu suprafețele având categoria de pajiști permanente, și de a transmite situația privind suprafața ocupată cu pajiști permanente către direcțiile pentru agricultură județene aflate în subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Pajiștile permanente din extravilanul localităților, denumite în continuare pajiști permanente, sunt terenuri consacrate producției de iarbă și de alte plante furajere erbacee cultivate sau spontane, care nu au făcut parte din sistemul de rotație a culturilor din exploatație timp de cel puțin 5 ani sau mai mult, așa cum este prevăzut la art. 4 alin. (1) lit. (h) din Regulamentul (UE) nr. 1.307/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 17 decembrie 2013 de stabilire a unor norme privind plățile directe acordate fermierilor prin scheme de sprijin în cadrul politicii agricole comune și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 637/2008 al Consiliului și a Regulamentului (CE) nr. 73/2009 al Consiliului, denumit în continuare Regulament.

Pajiștile permanente pot include și alte specii, precum arbuștii și/sau arborii, utilizați și pentru pășunat, cu condiția ca iarbă și alte plante furajere să rămână predominante, precum și terenurile bune pentru pășunat care fac parte din practicile și obiceiurile locului, unde, în mod obișnuit, suprafețele de pășunat nu sunt predominant acoperite cu iarbă și cu alte plante furajere erbacee.

În categoria pajiști sunt cuprinse și:

a) pășunile împădurite cu consistența mai mică de 0,4, calculată numai pentru suprafața ocupată efectiv de vegetația forestieră;

b) pășunile alpine;

c) pășunile situate în zonele inundabile ale râurilor și în Lunca Dunării și Rezervația Biosferei "Delta Dunării".

Prevederile prezentei ordonanțe de urgență nu se aplică pajiștilor care urmează să fie împădurite, dacă împădurirea se realizează cu respectarea condițiilor de mediu potrivit legii, exceptând plantațiile de brazi de Crăciun și speciile cu creștere rapidă, cultivate pe termen scurt, așa cum este prevăzut în ultimul paragraf al alin. (2) al art. 6 din Regulament.

Termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) iarbă și alte plante furajere erbacee - toate plantele erbacee care se găsesc în mod tradițional pe pășunile și fânețele naturale sau care sunt incluse în amestecurile specifice pentru însămânțări și supraînsămânțări, din familiile de graminee și de leguminoase utilizate ca furaje în hrana animalelor erbivore, pe baza cărora se calculează producția, valoarea nutrițională a pajiștii și capacitatea de pășunat;

b) *pășuni și fânețe - suprafețe agricole înscrise în actele de proprietate cu aceste categorii de folosință, care sunt destinate producerii de furaje, iarbă și alte plante erbacee pentru animale, recoltate prin cosire sau valorificate prin pășunare;*

c) unitate vită mare (UVM) - unitate de măsură standard stabilită pe baza necesarului de hrană al fiecărei specii de animale, care permite conversia diferitelor categorii de animale;

d) *utilizator de pășuni și fânețe:*

(i) *crescător de animale, persoană fizică, având animalele înscrise în Registrul național al exploatațiilor (RNE)/crescător de animale, persoană juridică de drept public sau de drept privat, constituită conform prevederilor Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare, având animale proprii sau ale fermierilor membri înscrise în RNE, care desfășoară activități agricole specifice categoriei de folosință pășuni și fânețe, conform clasificării statistice a activităților economice în Uniunea Europeană pentru producția vegetală și animală, care deține legal dreptul de folosință asupra suprafeței agricole și care valorifică pășunea prin pășunare cu efective de animale sau prin cosire cel puțin o dată pe an; sau*

(ii) *persoană fizică ori persoană juridică de drept privat care are la dispoziție, în condițiile legii, suprafața agricolă, care desfășoară activități agricole specifice categoriei de folosință pășuni și fânețe și care o valorifică prin cosire cel puțin o dată pe an;*

e) Registrul național al exploatațiilor (RNE) - colecția de date în format electronic care cuprinde informațiile de identificare a fiecărei exploatații din România, potrivit Ordinului președintelui Autorității Naționale Sanitare Veterinare și pentru Siguranța Alimentelor nr. 40/2010 privind aprobarea Normei sanitare veterinare pentru implementarea procesului de identificare și înregistrare a suinelor, ovinelor, caprinelor și bovinelor, cu modificările și completările ulterioare;

f) *deținători de pajiști - titularii dreptului de proprietate, ai altor drepturi reale asupra acestora sau cei care, potrivit legii civile, au calitatea de posesori ori deținători precari ai pajiștilor;*

g) schimbarea destinației suprafețelor de pajiște - schimbarea categoriei de folosință a pajiștilor/scoaterea din circuitul agricol a terenurilor având categoria de folosință pajiște.

Sunt supuse regimului de organizare, administrare și exploatare următoarele categorii de pajiști:

- a) pajiști proprietate publică a statului, administrate de Agenția Domeniilor Statului, denumită în continuare ADS;
- b) pajiști proprietate publică a comunelor, orașelor, municipiilor și a municipiului București, administrate de consiliile locale ale acestora;
- c) pajiști proprietate privată a statului, administrate de ADS;
- d) pajiști proprietate privată a comunelor, orașelor, municipiilor și a municipiului București, administrate de consiliile locale ale acestora;
- e) pajiști proprietate privată a persoanelor fizice și juridice;
- f) ¹pajiști proprietate publică a statului, administrate de Regia Națională a Pădurilor - Romsilva.

Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale prin intermediul registrului agricol va centraliza anual suprafețele din categoria de folosință pajiști permanente pentru verificarea, controlul și menținerea suprafeței totale ocupate cu pajiști în România la data de 1 ianuarie 2007, așa cum este prevăzut în art. 6 alin. (2) primul paragraf din Regulamentul (CE) nr. 73/2009 al Consiliului din 19 ianuarie 2009 de stabilire a unor norme comune pentru sistemele de ajutor direct pentru agricultori în cadrul politicii agricole comune și de instituire a anumitor sisteme de ajutor pentru agricultori, de modificare a Regulamentelor (CE) nr. 1.290/2005, (CE) nr. 247/2006, (CE) nr. 378/2007 și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 1.782/2003.

Suprafața din categoria de folosință se actualizează în registrul agricol potrivit Ordonanței Guvernului nr. 28/2008 privind registrul agricol, aprobată cu modificări și completări prin Legea nr. 98/2009, cu modificările și completările ulterioare, cu respectarea prevederilor Legii fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare, și a dispozițiilor prezentei ordonanțe de urgență.

În vederea accesării fondurilor europene aferente plăților pe suprafață, utilizatorii de pajiști, persoane fizice și juridice, în calitate de proprietari și/sau deținători legali ai dreptului de utilizare a terenului, au obligația ca anual să asigure încărcătura minimă de 0,3 UVM/ha, în oricare din zilele perioadei de pășunat, ori cosirea cel puțin o dată pe an a vegetației.

Amplasarea construcțiilor de orice fel, pe terenuri agricole din extravilan, pe cele amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare, precum și pe cele plantate cu vii și livezi, parcuri naționale, rezervații, monumente, ansambluri arheologice și istorice, este interzisă.

¹ Curtea Constituțională, prin Decizia nr. 13/2015 a constatat că prevederile art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, în forma anterioară modificărilor aduse prin Legea nr. 86/2014 (#M1), sunt constituționale în măsura în care obligația de menținere în categoria de folosință a pajiștilor incumbă deținătorilor de pajiști înregistrate ca atare în Registrul agricol la data intrării în vigoare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013.

Reproducem mai jos prevederile art. 4 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 34/2013, în forma anterioară modificărilor aduse prin Legea nr. 86/2014.

Deținătorii de pajiști, pajiști proprietate publică a statului, administrate de Regia Națională a Pădurilor – Romsilva sunt obligați să mențină suprafața totală ocupată cu pajiști la 1 ianuarie 2007, așa cum este prevăzut în primul paragraf al alin. (2) al art. 6 din Regulament, și înregistrată în registrul agricol ca pășune/fâneată la acea dată, inclusiv cele aflate în administrarea ADS.

II. Considerații privind schimbării categoriei de folosință

Pentru terenurile ocupate cu pajiști permanente aprobarea schimbării categoriei de folosință se face în conformitate cu prevederile Legii nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Beneficiarii aprobării schimbării categoriei de folosință a terenurilor ocupate cu pajiști permanente sunt obligați să înregistreze decizia de aprobare a schimbării categoriei de folosință la primăria din raza unității administrativ-teritoriale unde se află terenul, în termen de 30 de zile de la data comunicării acesteia, în vederea înregistrării în registrul agricol.

După înregistrarea deciziei de aprobare a schimbării categoriei de folosință în registrul agricol, beneficiarii au obligația să solicite actualizarea categoriei de folosință a imobilului la biroul de cadastru și publicitate imobiliară competent pentru imobilele înregistrate în sistem informatic integrat de cadastru și carte funciară, în termen de 30 de zile. În decizia de aprobare a schimbării categoriei de folosință se va menționa identificatorul unic al imobilului din sistemul integrat de cadastru și carte funciară”.

Determinarea amplasamentului amenajamentului pastoral pe unități administrativ-teritoriale și pe blocuri fizice se stabilește pe baza datelor georeferențiate la nivel național, furnizate de instituțiile deținătoare.

Fondurile necesare pentru realizarea amenajamentelor pastorale ale suprafețelor de pajiști permanente se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, cu excepția lucrărilor pentru identificarea, delimitarea, determinarea caracteristicilor dendrometrice și a soluțiilor de gospodărire a arboretelor și a vegetației forestiere aflate pe pajiști, care se finanțează de utilizatori.

Pentru punerea în valoare a pajiștilor aflate în domeniul privat al comunelor, orașelor, respectiv al municipiilor și pentru folosirea eficientă a acestora, unitățile administrativ-teritoriale, prin primari, în conformitate cu hotărârile consiliilor locale, în baza cererilor crescătorilor de animale, persoane fizice sau juridice având animalele înscrise în Registrul național al exploatațiilor, membri ai colectivității locale sau care au sediul social pe teritoriul localității respective, încheie contracte de închiriere² prin atribuire directă, pentru suprafețele de pajiști disponibile, proporțional cu efectivele de animale deținute în exploatație, pe o perioadă cuprinsă între 7 și 10 ani.

² În condițiile prevederilor Legii nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată, cu modificările ulterioare,

ATENȚIE !!!

Suprafețele de pajiști rămase nealocate se atribuie crescătorilor de animale persoane fizice sau juridice având animalele înscrise în Registrul național al exploatațiilor.

Asociațiile crescătorilor locali, persoanele juridice cu sediul social pe teritoriul localității respective cu care se încheie contracte de închiriere prin atribuire directă trebuie să fie legal constituite cu cel puțin un an înainte de data depunerii cererii pentru atribuirea directă a contractului.

Asociațiile crescătorilor locali, persoanele juridice cu sediul social pe teritoriul localității respective care solicită încheierea de contracte de închiriere pentru pajiștile aflate în domeniul privat al comunelor, orașelor, respectiv al municipiilor depun un tabel cu membrii asociației, crescătorii locali de animale având un număr de animalele înscrise în Registrul național al exploatațiilor care asigură încărcătura minimă. Consiliile locale au obligația să aprobe amenajamentele pastorale, valabile pentru toate pajiștile permanente aflate pe unitatea administrativ-teritorială în cauză, întocmite de către specialiștii din cadrul primăriilor, al direcțiilor județene pentru agricultură sau de către specialiștii din cadrul inspectoratelor teritoriale de regim silvic și de vânătoare, după caz, conform ghidului elaborat de Institutul de Cercetare-Dezvoltare pentru Pajiști Brașov, potrivit prevederilor prezentei

Specialiștii cu atribuții pentru întocmirea amenajamentelor pastorale se vor constitui în grup de lucru prin ordin al prefectului.

III. Interdicții și excepții

Este interzisă scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a pajiștilor din extravilanul localităților.

Prin excepție, scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a pajiștilor situate în extravilan se poate face cu avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, pentru:

a) amplasarea obiectivelor de interes național, județean sau local, declarate de utilitate publică, în condițiile legislației în vigoare;

b) înființarea de noi capacități de producere a energiei regenerabile, în condițiile legii, care să nu afecteze buna exploatare a pajiștilor;

b¹) instalarea de elemente de infrastructură fizică subterane sau supraterane, necesare susținerii rețelelor publice de comunicații electronice;

c) lucrări privind apărarea, ordinea publică și siguranța națională, declarate de utilitate publică în condițiile Legii nr. 33/1994 privind exproprierea pentru cauză de utilitate publică, republicată;

d) operațiuni și lucrări legate de explorarea, dezvoltarea, exploatarea țițeiului și a altor resurse minerale naturale, desfășurate în baza acordurilor de concesiune petrolieră, operațiuni și lucrări de construcții în legătură cu acestea și operațiuni legate de extracția, depo-

zitarea, procesarea, transportul, distribuirea și comercializarea producției de țiței și resurse minerale naturale;

e) reconstituirea dreptului de proprietate în condițiile Legii nr. 165/2013 privind măsurile pentru finalizarea procesului de restituire, în natură sau prin echivalent, a imobilelor preluate în mod abuziv în perioada regimului comunist în România, cu modificările și completările ulterioare;

f) pajiștile permanente expropriate pentru cauze de utilitate publică, necesare realizării unor obiective de interes național, județean și local;

g) lucrări în cadrul unor programe de dezvoltare locală/județeană/regională inițiate de autoritățile administrației publice locale.

Excepțiile prevăzute la alin. (3) lit. a)³, c) și d⁴) se realizează cu obligația ca beneficiarul suprafeței scoase definitiv din circuitul agricol al pajiștilor să recupereze din terenurile neproductive o suprafață egală cu cea aprobată a fi scoasă din circuitul agricol. Aprobarea scoaterii definitive din circuitul agricol fără obligația de recuperare se face până la echivalarea suprafeței de pajiști din România cu suprafața prevăzută la art. 6 alin. (2) din Regulament. Recuperarea acestor terenuri se face până la data stabilită în actul prin care se aprobă scoaterea definitivă din circuitul agricol a acestor suprafețe, astfel încât să nu scadă suprafața de pajiști la nivel local, județean sau național, după caz, sub cea prevăzută la art. 6 alin. (2) din Regulament.

Fac excepție de la obligațiile de mai sus amenajările de interes public local aprobate prin hotărâre a consiliului local.

Excepțiile prevăzute la alin.⁵ (3) lit. b) se realizează cu obligația ca beneficiarul pajiștilor scoase definitiv din circuitul agricol să recupereze din terenurile neproductive o suprafață egală cu cea aprobată a fi scoasă definitiv din circuitul agricol. Recuperarea acestor terenuri se face până la data stabilită în actul prin care se aprobă scoaterea definitivă din circuitul agricol a acestor suprafețe, astfel încât suprafața de pajiști la nivel local, județean sau național să nu scadă, după caz.

Pe terenurile recuperate se efectuează toate lucrările necesare pentru refacerea covorului vegetal.

Scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor având categoria de folosință pajiști situate în extravilanul localităților pentru realizarea obiectivelor de investiții se face numai în condițiile prevăzute de legislația în vigoare, precum și cu respectarea prevederilor regulamentului aprobat prin ordin comun al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale și al directorului general al Agenției Naționale de Cadastru și Publicitate

³ a) amplasarea obiectivelor de interes național, județean sau local, declarate de utilitate publică, în condițiile legislației în vigoare;

⁴ d) operațiuni și lucrări legate de explorarea, dezvoltarea, exploatarea țițeiului și a altor resurse minerale naturale, desfășurate în baza acordurilor de concesiune petrolieră, operațiuni și lucrări de construcții în legătură cu acestea și operațiuni legate de extracția, depozitarea, procesarea, transportul, distribuirea și comercializarea producției de țiței și resurse minerale naturale;

⁵ b) înființarea de noi capacități de producere a energiei regenerabile, în condițiile legii, care să nu afecteze buna exploatare a pajiștilor;

Imobiliară, în termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a legii de aprobare a prezentei ordonanțe de urgență.

Pentru scoaterea temporară din circuitul agricol a terenurilor având categoria de folosință pajiști nu se face recuperare.

Pajiștile pot fi introduse în intravilanul localităților cu avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale și cu condiția respectării prevederilor legale.

Pajiștile proprietate publică și/sau privată a statului, situate în intravilanul localităților, pot fi scoase din circuitul agricol cu avizul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Procedura privind emiterea și eliberarea avizelor), precum și procedura privind recuperarea din terenurile neproductive a suprafeței egale cu cea aprobată a fi scoasă definitiv din circuitul agricol vor fi reglementate prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale.

Modul de gestionare a pajiștilor se stabilește prin amenajamente pastorale.

Consiliile locale au obligația să elaboreze amenajamentul pastoral, valabil pentru toate pajiștile aflate pe unitatea administrativ-teritorială în cauză, potrivit prevederilor prezentei ordonanțe de urgență.

Fondurile necesare pentru realizarea amenajamentelor pastorale ale suprafețelor de pajiști permanente se asigură de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, conform procedurii care se aprobă prin hotărâre a Guvernului.

Prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, nu se aplică următoarelor obiective de investiții la amplasarea pe pajiști a:

a) construcțiilor care servesc activitățile agricole, precum și anexelor la exploatațile agricole;

b) refugiaților montane, în caz de urgență cu infrastructura necesară;

c) drumurilor de utilitate privată;

d) investițiilor realizate din fonduri europene;

e) locuințelor și investițiilor în cadrul unor programe de dezvoltare/locală/județeană/regională aprobate de autoritățile administrației publice locale;

f) acvaculturii cu infrastructura și utilitățile necesare.

Amplasarea obiectivelor pe terenurile ocupate cu pajiști permanente exceptate sau cărora nu li se aplică prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege, se face în condițiile prevăzute de Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prin excepție nu se datorează tarifele pentru:

a) amplasarea construcțiilor care servesc activităților agricole, anexele gospodărești ale exploatațiilor agricole, lucrările de îmbunătățiri funciare și regularizarea

cursurilor de apă, canalizare, realizarea surselor de apă potabilă, puțuri, aducții de apă pentru exploatarea agricolă, obiective meteorologice, obiective de investiții de interes național, județean sau local, declarate de utilitate publică, în condițiile legislației în vigoare;

b) în cazul perimetrelor agricole din satele sau cătunele demolate, aflate în curs de reconstrucție.»

Introducerea în intravilanul unităților administrativ-teritoriale a terenurilor agricole situate în extravilan se face cu plata tarifului datorat la Fondul de ameliorare a fondului funciar.

Prin excepție tariful nu se plătește pentru introducerea în intravilanul unităților administrativ-teritoriale:

a) a terenurilor agricole din extravilan ai căror beneficiari sunt autoritățile și instituțiile administrației publice, prin Planul urbanistic general/Planul urbanistic zonal;

b) a terenurilor agricole din extravilan în vederea amplasării construcțiilor care servesc activităților și/sau serviciilor conexe, obiectivelor de investiții realizate din fonduri europene, din domeniul agriculturii și/ori industriei alimentare, anexele gospodărești ale exploatarea agricole, lucrărilor de îmbunătățiri funciare și regularizarea cursurilor de apă, canalizare, realizarea surselor de apă potabilă, puțuri, aducții de apă pentru exploatarea agricolă, obiective meteorologice, obiective de investiții de interes național, județean sau local, declarate de utilitate publică, în condițiile legislației în vigoare;

c) a perimetrelor agricole din satele sau cătunele demolate, aflate în curs de reconstrucție.

Plata tarifului se face în baza notei de calcul emise de către direcțiile pentru agricultură județene și a documentației necesare pentru obținerea avizului prealabil privind clasa de calitate, emis de către Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Perioada aprobată pentru scoaterea temporară din circuitul agricol se poate prelungi cu încă 2 ani din motive temeinic justificate de către beneficiari, cu plata tarifului.

Prin excepție, tariful achitat la Fondul de ameliorare a fondului funciar se restituie, fără dobândă, în următoarele cazuri:

a) autoritățile competente nu au emis decizia pentru scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol;

b) autoritățile competente nu au emis avizul prealabil privind clasa de calitate;

c) autoritățile competente nu au adoptat hotărârea de aprobare a introducerii terenului în intravilan sau nu au emis autorizația de construire, cu obligația redării terenului în circuitul agricol;

d) Guvernul nu a adoptat hotărârea privind scoaterea din circuitul agricol.»

Amplasarea obiectivelor pe terenurile ocupate cu pajiști permanente exceptate sau cărora nu li se aplică prevederile⁶ se face în condițiile prevăzute de Legea fondului funciar nr. 18/1991, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor agricole situate în extravilan pentru amplasarea construcțiilor prevăzute *Prin excepție pe terenurile agricole de clasa a III-a, a IV-a și a V-a de calitate, având categoria de folosință arabil, vii și livezi, precum și pe cele amenajate cu lucrări de îmbunătățiri funciare, situate în extravilan, în baza autorizației de construire și a aprobării scoaterii definitive sau temporare din circuitul agricol, pot fi amplasate următoarele obiective de investiție:*

a) care fac obiectul unor proiecte publice și private și pot genera efecte poluante factorilor de mediu;

b) care prin natura lor nu se pot amplasa în intravilan, respectiv: cariere, balastiere, gropi de împrumut, gropi de gunoi, refugii montane, refugii în caz de urgență cu infrastructura necesară;

c) care servesc activităților agricole și/sau serviciilor conexe, precum: depozite de îngrășăminte minerale ori naturale, construcții de compostare, silozuri pentru furaje, magazii, șoproane, silozuri pentru depozitarea și conservarea semințelor de consum, inclusiv spațiile administrative aferente acestora, platformele și spațiile de depozitare a produselor agricole primare, sere, solare, răsadnițe și ciupercării, adăposturi de animale;

d) de interes național, județean sau local, declarate de utilitate publică, în condițiile legislației în vigoare;

e) anexe gospodărești ale exploatațiilor agricole definite la pct. 4 din anexa nr. 2 la Legea nr. 50/1991 privind autorizarea executării lucrărilor de construcții, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

f) specifice acvaculturii, cu infrastructura și utilitățile necesare, inclusiv amenajări piscicole/amenajări prin extragere de agregate minerale pe terenuri agricole situate în extravilan;

g) cu destinație militară, căile ferate, șoselele de importanță deosebită, liniile electrice de înaltă tensiune, forarea și echiparea sondelor, lucrările aferente exploatării țițeiului și gazului, conductele magistrale de transport gaze sau petrol, lucrările de gospodărire a apelor, canalizare și realizarea de surse de apă, puțuri, aducții de apă pentru exploatarea agricolă, precum și obiective meteorologice;

⁶ Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 34/2013 privind organizarea, administrarea și exploatarea pajiștilor permanente și pentru modificarea și completarea Legii fondului funciar nr. 18/1991

h) pentru îmbunătățiri funciare și regularizarea cursurilor de apă, respectiv: irigații, desecări, taluzări, protecția malurilor și altele asemenea;

i) infrastructuri de comunicații radio-TV sau telefonie, drumuri publice și private, drumuri tehnologice.

Pe terenurile agricole din extravilan de clasa I și a II-a de calitate, precum și pe terenurile ocupate de parcuri naționale, rezervații, monumente, ansambluri arheologice și istorice se pot amplasa, în baza autorizației de construire și a aprobării scoaterii definitive sau temporare din circuitul agricol, doar construcțiile care servesc activităților agricole, cu destinație militară, căile ferate, șoselele de importanță deosebită, liniile electrice de înaltă tensiune, forarea și echiparea sondelor, lucrările aferente exploatarea țigărilor și gazului, conductele magistrale de transport gaze sau petrol, lucrările de gospodărire a apelor, canalizare și realizarea de surse de apă, precum și pentru îmbunătățiri funciare și regularizarea cursurilor de apă, respectiv: irigații, desecări, taluzări, protecția malurilor și altele asemenea.

IV.Temeiuri de drept

Scoaterea definitivă sau temporară din circuitul agricol a terenurilor agricole situate în extravilan pentru amplasarea construcțiilor se aprobă după cum urmează:

a) prin decizie a directorului direcției pentru agricultură județene, pentru terenurile agricole de până la 1 ha, inclusiv;

b) prin decizie a directorului direcției pentru agricultură județene, pentru terenurile agricole în suprafață de până la 100 ha, inclusiv, cu avizul structurii de specialitate din cadrul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale;

c) prin hotărâre a Guvernului, pentru terenurile agricole a căror suprafață depășește 100 ha, inițiată de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale.

Folosirea definitivă sau folosirea temporară a terenurilor forestiere în alte scopuri decât silvice se aprobă de organul silvic județean, până la 1 ha, de Ministerul Apelor și Protecției Mediului, pentru terenurile în suprafață de până la 100 ha, și de Guvern, pentru cele ce depășesc această suprafață.

DE REȚINUT!!!

Aprobarea este condiționată de acordul prealabil al deținătorilor de terenuri. De asemenea, pentru obținerea aprobării este necesar avizul organelor agricole sau silvice județene și al municipiului București, după caz.

Refuzul nejustificat al deținătorului terenului de a-și da acordul va putea fi soluționat de instanța de judecată, hotărârea acesteia înlocuind consimțământul celui în cauză.

V. Dispoziții tranzitorii

Procedurile inițiate înaintea intrării în vigoare a prezentei legi se finalizează conform legislației în vigoare la data înregistrării cererilor.

Procedura privind emiterea și eliberarea avizelor necesare introducerii în intravilan a terenurilor agricole se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Procedura privind recuperarea din terenurile neproductive a suprafeței egale cu cea aprobată a fi scoasă definitiv din circuitul agricol având categoria de pajiști permanente se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Procedura privind scoaterea din circuitul agricol a pajiștilor permanente se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, în termen de 60 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

Pentru terenurile agricole situate în extravilanul unităților administrativ-teritoriale cărora li s-a schimbat categoria de folosință, dar nu a fost actualizată în registrul agricol, înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, se poate solicita schimbarea categoriei de folosință a acestora, cu respectarea legislației în vigoare.

Pentru terenurile agricole situate în extravilanul unităților administrativ-teritoriale, înregistrate ca pajiști permanente la data de 1 ianuarie 2007 și cărora li s-a schimbat categoria de folosință, dar nu a fost actualizată în registrul agricol, înainte de intrarea în vigoare a prezentei legi, se poate solicita schimbarea categoriei de folosință a acestora cu respectarea obligației ca beneficiarul să recupereze din terenurile neproductive o suprafață egală cu cea solicitată a fi aprobată.

Dispozițiile mai sus menționate sunt aplicabile pe o perioadă de 2 ani de la data intrării în vigoare a prezentei legi.

⁷ANEXA 1 Având în vedere că o parte importantă a pachetelor de agromediu, respectiv 1, 2, 3 și 6 se aplică pe terenuri agricole din categoria pajiști permanente, în continuare sunt detaliate codurile de cultură, modul de clasificare și utilizarea acestora.

Modul de clasificare a pajiștilor:

Criterii de clasificare Pajiști permanente

proveniența pajiștii	Modul de exploatare	Codul culturii
Comunale (aparțin comunei)	comun (fără limite fizice între parcele)	603 – Pajiști permanente comunale utilizate în comun individual

⁷ http://www.apia.org.ro/files/subpages_files/Anexa_1_%E2%80%93Clasificarea_paji%C8%99tilor.pdf.

proveniența pajiștii	Modul de exploatare	Codul culturii
	(parcelele delimitate prin elemente fizice în teren)	605 - Pajiști permanente comunale utilizate individual
Altele decât pajiștile comunale ale altor proprietari)	comun (fără limite fizice între parcele)	604 - Pajiști permanente utilizate în comun
	individual (parcelele delimitate prin elemente fizice în teren)	606 - Pajiști permanente utilizate individual

Pajiștile permanente utilizate în comun de mai mulți fermieri reprezintă suprafețele de pajiști în interiorul cărora nu există nici o delimitare naturală sau artificială, iar animalele pășunează liber sau se cosește pe întreaga suprafață a pajiștii în cauză.

Această suprafață poate coincide sau nu cu suprafața blocului fizic.

Sunt utilizate următoarele coduri de cultură pentru suprafețele de pajiști permanente: Codul 603 - Pajiști permanente comunale utilizate în comun: se completează de către toți fermierii care utilizează în comun pajiștile permanente contractate de la consiliile locale. Consiliile locale înscriu acest cod dacă utilizează pajiștea comunală cu alți fermieri în BF / în interiorul BF nu există o delimitare naturală sau artificială. Codul 604 - Pajiști permanente utilizate în comun: se completează de către toți fermierii care utilizează în comun pajiștile permanente care nu sunt însă contractate de la consiliile locale.

Atenție! Dacă la controlul la fața locului A.P.I.A. descoperă o neregularitate/neconformitate (legată de suprafață, cerințe de ecocondiționalitate, cerințele specifice de agro-mediul), aceasta se aplică proporțional tuturor fermierilor care utilizează în comun suprafața din respectivul bloc fizic.

Codul 605 - Pajiști permanente comunale utilizate individual: se completează de către fermierii care utilizează individual suprafața de pajiști permanente contractată de la consiliile locale. Consiliile locale înscriu acest cod dacă utilizează pajiștea comunală individual (întregul BF / în interiorul BF există o delimitare naturală sau artificială).

Codul 606 - Pajiști permanente utilizate individual: se completează de către fermierii care utilizează individual suprafața de pajiști permanente care nu este contractată de la consiliul local.

Codul 660 - Livada tradițională utilizată extensive

Concluzii

Scoaterea temporară din circuitul agricol sau dacă pentru pajiștile folosite în regim de fânează sau mixt condițiile de ecocondiționalitate sunt condiționalități care pot fi respectate, pentru pajiștile exploatare prin pășunat aspectele legislative

ar putea fi depășite de situația faptică sau pregătirea agricultorilor și educarea/etica acestora prin măsuri nu neapărat sancționatorii ci stimulative. Măsurile coercitive dau roade într-un mediu rural deja novator în care se respectă toate regulile, într-o comuniune rurală la care dacă un singur fermier nu s-ar alinia ar produce perturbații și dezechilibre. De aceea pot exista situații în care suprafețe mari de pășuni din zona montană cu precădere, care deși se primesc subvenții, lucrurile nu sunt întru totul respectate la standard de mediu, pajiștile fiind neglijate, un minim de lucrări de întreținere sunt necesare lucrări anuale de întreținere în vederea menținerii și sporirii productivității și biodiversității, pentru care Uniunea Europeană acordă subvenții substanțiale de agromediu. Toate aceste îngrijorări constituie necesitatea ca într-o comuniune să impunem acele măsuri legislative cumulative și măsurabile, nu doar peiorative convenționale, chiar cu aplicarea sancțiunilor.